

Up, up, and away!

משנה סוכה פרק ה משנה ד

Sukkah Chap. 5 Mishnah 4

1

Men of piety and good deeds used to dance before them with lighted torches in their hands, and sing songs and praises. And Levites without number with harps, lyres, cymbals and trumpets and other musical instruments were there upon the fifteen steps leading down from the Court of the Israelites to the Court of the Women, corresponding to the fifteen Songs of the Ascents in the Psalms. It was upon these that the Levites stood with their instruments of music and sang their songs. Two priests stood by the Upper Gate which leads down from the court of the Israelites to the Court of the Women, with two trumpets in their hands. When the cock crowed they sounded a Tekiah, a Teruah and again a Tekiah. When they reached the tenth step they sounded a Tekiah, a Teruah, and again a Tekiah. When they reached the Court they sounded a Tekiah a Teruah and again a Tekiah. And when they reached the ground they sounded a Tekiah, a Teruah, and again a Tekiah. They proceeded, sounding their trumpets, until they reached the Gate which leads out to the east. When they reached the Gate which leads out to the east, they turned their faces from east to west and proclaimed, 'our fathers who were in this place [stood] with their backs toward the Temple of the Lord, and their faces toward the east, and they worshipped the sun toward the east. But as for us, our eyes are turned toward the Lord.' . . .

חסידים ואנשי מעשה היו מרקדים לפניהם באבוקות של אור שבידיהן, ואמרים לפניהן דברי שירות ותשבחות. והלויים בכנורות ובנבלים ובמצלתים ובחצוצרות ובכלי שיר בלא מספר, על חמש עשרה מעלות היורדות מעזרת ישראל לעזרת נשים, כנגד חמשה עשר שיר המעלות שבתהלים, שעליהן לויים עומדין בכלי שיר ואמרים שירה. ועמדו שני כהנים בשער העליון, שיוֹרד מעזרת ישראל לעזרת נשים, ושתי חצוצרות בידיהן. קרא הגבר, תקעו והריעו ותקעו. הגיעו למעלה עשירית, תקעו והריעו ותקעו. הגיעו לעזרה, תקעו והריעו ותקעו. היו תוקעין והולכין, עד שמוגיעין לשער היוצא למזרח. הגיעו לשער היוצא למזרח, הפכו פניהן למערב, ואמרו:

אבותינו שהיו במקום הזה אחריהם אל-היכל ה' ופניהם קדמה, והמה משתחיים קדמה לשמש; ואנו ליה עינינו.

FIFTEEN STEPS. R. Hisda said to a certain Rabbi who was arranging his Aggadas before him,³² 'Have you heard in correspondence to what David composed his fifteen Songs of Ascent?'³³ — 'Thus', the other replied, 'said R. Johanan: When David dug the Pits³⁴ the Deep rose up and threatened to submerge the world, and David thereupon uttered the fifteen Songs of Ascent and caused its waves to subside'. But if so, [asked R. Hisda,] ought it not to be Songs of Descent, instead

of Ascent? — 'Since you have reminded me', the other replied '[I may say that] it was stated thus: When David dug the Pits, the Deep arose and threatened to submerge the world. "Is there anyone", David enquired, "who knows whether it is permitted to inscribe the [Ineffable] Name upon a sherd, and cast it into the Deep that its waves should subside?" There was none who answered a word. Said David, "Whoever knows the answer and does not speak, may he be suffocated". Whereupon Ahitophel¹ adduced an a fortiori argument to himself: "If, for the purpose of establishing harmony between man and wife, the Torah said, Let My name that was written in sanctity² be blotted out by the water,³ how much more so may it be done in order to establish peace in the world!" He, therefore, said to him, "It is permitted!" [David] thereupon inscribed the [Ineffable] Name upon a sherd, cast

it into the Deep and it subsided sixteen thousand cubits. When he saw that it had subsided to such a great extent, he said, "The nearer it is to the earth, the better the earth can be kept watered" and he uttered the fifteen Songs of Ascent and the Deep reascended fifteen thousand cubits and remained one thousand cubits [below the surface]'

BT Sukkah 53a-b

סוכה נג.-:

2

חמש עשרה מעלות: אמר ליה רב חסדא להורא מדרבנן דהוי קמסדר אנרתא קמיה איל *שמיע לך הני חמש עשרה מעלות כנגד מי אמרס דוד איל הכי אמר רבי יודנן בשענה שברה דוד שיתין קפא תהומא ובעי למשטפא עלמא אמר דוד חמש עשרה מעלות והוריקן אי הכי חמש עשרה מעלות יורדות מיבעי ליה אמר ליה הוראיל אורכרתן (מלחא) הכי אחמר *בשענה שברה דוד שיתין קפא תהומא ובענא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא רידע אי שרי למכתב שם אחספא ונשדיה בתהומא ומנח ליכא דקאמר ליה מדי אמר דוד כל רידע למיסר ואינו אמר יתק בנהני נשא אחיהופל קי בעצמו *וימה לעשות שלום בן איש לאשתו אמרה תודה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים לעשות שלום לכל העולם כולו על אחת כמה וכמה אמר ליה שרי כתב שם אחספא ושדי לתהומא ונחת תהומא שחסר אלפי גרמדי כי חזי נחת סוכא אמר כמה דמדלי סמי מרפב עלמא אמר חמש עשרה מעלות ואסקה חמיסר אלפי גרמדי ואקמיה באלפי גרמדי אמר עולא שמי נמכא דרענא אלפי גרמדי הוא חזינן רבינן פרחא *ונפק מיא אמר רב משרשיא הווא מסולמא דפחת:

רד"ק לתהלים קכ"א

3

Radak on Psalms 120:1

יש לפרש עוד, כי פירוש מעלות הגלות שעתידים ישראל לעלות לארץ ישראל, ואלו השירים נאמרים על לשון בני הגלות כולם, וזכר בהם צרות הגלות, וזכר בהם תוחלת הישועה והבטחה שתהיה:

4

ראב"ע לתהלים קכ"א

Ibn Ezra on Psalms 120:1

הגאון אמר כי אלה השירים חמשה עשר כנגד חמש עשרה מעלות, גם אמר יתכן שהוא על גנינות בקול עליון, וכבר הזכרתי בתחלת הספר מה שנראה שהוא פיוט. וזה השיר יוגן על נועם המעלות, ולא הזכיר שם המשורר אולי ברוח הקדש נאמר על אנשי גלותינו שהם בצרה, ולא ידעו מה יעשו רק לקרוא אל השם הנכבד:

Ezra Chap. 7

עזרא ז

ויצילו מבני-ישראל ומן-הכהנים והלויים והמשרפים והשערים והנתינים אל-ירושלם בשנת-שבע לארתחשסתא המלך: ויקא ירושלם בחדש החמישי היא שנת השביעית למלך: כי באחד לחוד הראשון הוא יסד המעלה מבבל ובאחד לחוד החמישי בא אל-ירושלם כיד-אלהיו השוכה עליו: כי עזרא הכין לבבו לדלש את-תורת יהוה ולעשת וללמד בישראל חק ומשפט:

(?Some of the Israelites, the priests and Levites, the singers, the gate-keepers, and the temple servants set out for Jerusalem in the seventh year of King Artaxerxes, ⁸arriving in Jerusalem in the fifth month in the seventh year of the king.) ⁹On the first day of the first month the journey up from Babylon was started, and on the first day of the fifth month he arrived in Jerusalem, thanks to the benevolent care of his God for him. ¹⁰For Ezra had dedicated himself to study the Teaching of the LORD so as to observe it, and to teach laws and rules to Israel.

A song of ascents.

When the LORD restores the fortunes of Zion

—^awe see it as in a dream—

²our mouths shall be filled with laughter,
our tongues, with songs of joy.

Then shall they say among the nations,

“The LORD has done great things for them!”

³The LORD will do great things for us
and we shall rejoice.

⁴Restore our fortunes, O LORD,
like watercourses in the Negeb.

⁵They who sow in tears
shall reap with songs of joy.

⁶Though he goes along weeping,
carrying the seed-bag,
he shall come back with songs of joy,
carrying his sheaves.

א שיר המעלות

בשוב יהוה את-שיבת ציון הוינו כחלמים:

ג אז ימלא שחוק פינו וילשוננו רנה

ד אז יאמרו בגוים הגדיל יהוה לעשות עם-אלה:

ה הגדיל יהוה לעשות עמנו הוינו שמחים:

ו שובה יהוה את-שבותנו כאפיקים בנב:

ז הזרעים בדמעה ברנה יקצרו:

ח תלוד ילוד ובכה נשא משך-הזרע

ט בא-יבא ברנה נשא אלמתינו:

A song of ascents.

When the LORD restores the fortunes of Zion

—^aWe see it as in a dream—

our mouths shall be filled with laughter,
our tongues, with songs of joy.

Then shall they say among the nations,

“The LORD has done great things for them!”

³The LORD will do great things for us
and we shall rejoice.

⁴Restore our fortunes, O LORD,

like watercourses in the Negeb.

⁵They who sow in tears

shall reap with songs of joy.

⁶Though he goes along weeping,

carrying the seed-bag,

he shall come back with songs of joy,
carrying his sheaves.

אֲשֶׁר הִתְעַלָּוֹת

כַּשֶׁנֶּבֶר יְהוָה אֶת־שִׁבְתֵּי צִיּוֹן

כִּי אֲנִי וּפְלִא שְׂחִיֹק פִּינִי וְלִשְׁנוֹנֵי רִגְלִי

אֲנִי וְאִמְרָתִי בְּגוֹיִם הִגִּדְתִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּם אֲלֵהֶם

וְהִגִּדְתִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הֵיטֵב שִׁמְחָנוּם

יִשְׁבְּרוּ יְהוָה אֶת־שִׁבְתֵּינֵנוּ כַּאֲפִיקֵי מִצְרַיִם

הַיְהוֹדְעִים כִּי־רִגְלֵנוּ יִקְצְרוּ

וְיִתְלַחֲפוּ יְלֵהֶוָה וְנִשְׂא מְשִׁיבֵי־הַיַּרְבֵּעַ

כִּי־יָבֹאוּ מִצְרַיִם בְּרִגְלֵנוּ יִשְׂא אֶל־מִלְחָמוֹתֵינוּ